

Mahe lihaveisekasvatuse Lahe Maamees OÜ-s ehk rohusööjatest lihasööjate pilgu läbi

Diana Pärna

Maheilihaveisekasvatuse infopäev
3.09.2020, Vähma Seltsimaja

Miks lihaveised?

- Teraviljakasvatuse järgi proovitud: iga maha külvatud tera andis 10 tera tagasi (tal ajal keskmine oli 20 tera ehk 4 t/ha).
- Põllud väikesed, väga kivised.
- Teravilja kombaini jaoks vaja vähemalt 700 ha maad.
- Piimakari oleks vajanud väga suuri investeeringuid.
- Võimalus rentida karjamaid.
- Eneseteostus EESTI TOIDU TOOTJANA.
- Täiesti põhjendamatu optimism.
- Uus ja huvitav tegevussuund.
- Silmale ilus vaadata: Ilusad punased lehmad rohelisel karjamaal.

Miks lihaveised?

- Lahemaa paepoolsed on väga liigirikkad. Sarnsel Laelatu puisniidul on leitud 76 liiki soontaimi, rohkem taimi on leitud ainult Argentiina mägikarjamaal (89 liiki).
- PLK liigirikas rohi on heaks söödaks rohusööjatele.
- Esivanemate pärandi säilitamine.
- Ka kõige paadunud inimeste jaoks ei suuda kogu PLK-1 kasvavat taimikut ära seedida.
- Aga lehm saab kõhu täis ja on õnnelik.
- Ja toodab liha.
- Ja vähendab N-emissiooni Läänemerele.
- Ja peatab roostumise rannakarjamaal.

Anna eestlase tükike maad ja lehm....

- 2010 rentisime suveks esimesed piimalehma tiined mullikad.
- 2011 ostisime 20 esimest looma (1 sugupull, 4 härja, 4 lehmmullikat, 13 ammiehma).
- 1.09.2020 – 216 lihaveist (3 sugupulli, 47 pullvasikat, 68 lehmi, 98 ammiehma) + 2 maatõugu lehma.
- Loomad 5-s erinevas karjas.
- Poollooduslike kooslusi hooldame 202 ha, lisaks pidevalt taastamises ~ 30-40 ha pilliroogu.
- Põllumaad kokku ~ 400 ha, millest ~ 40 ha on põllukülvikorras, ülejäänud on püsirohumaa.
- Tööd teeme kolmekesi, kasutame asendusteenust, oma lapsi....

Meie lahe ja mahe laudas

- Kõik loomad on talvel laudas, poegivad laudas
- Poegimine on kahes tsüklis (kevadine ja sügisene)
- Kõige tähtsam on loomade heaolu – pigem vähem loomi ja rohkem ruumi
- Piisavalt kvaliteetset sööta (rohumaade uuendamine, jõusööti), aluspanu ja vett, mikroelemente ja soola
- Parimad silod kasvuaes noorloomadele
- Kaalume noorloomi igas kuus
- Vajadusel kohene abi, probleeme kirjutatakse üles
- Lehmadel oma perearst
- Probleemid: Se-puudus, nudistamine, vasikate kõhulahtisus

Meie lahe ja mahe karjamaal

PLK-del majandamine tuleb hästi läbi mõelda: kevadel rohi kasvab aeglaselt, niita ei saa, erinevad niidud kasvavad erineva kiirusega jne

- Transport karjamaale
- Vesi, mineraalid, sool
- Loomade liikumine erinevate alade vahel
- Kui midagi juhtub?
- Kontroll, kontroll, kontroll

Kui lehm on rahul, siis on perenaine ka rahul ja siis on peremehel ka head ajad

Kiida lolli, siis loll rabab...

■ KKA kiri:

Käisime mõni aeg tagasi koos botaanikuga Lahemaa rannaniitudel kaitsealuseid tarnu otsimas.

Kasipea rannaniit, see kõige külapoolsem osa, sai botaanikult hindeks 5+. Kena kooslus ja just parasjagu söödud. Ainult sääski oli paljuvõitu ☺

- Leidsime seal niidu märjemast osast päris palju II kaitsekategooriasse kuuluvat põhjatarna (Carex mackenziei). Põhjatarn on päris haruldane, kasvab vaid paaris kohas Lääne-Eestis ja mõnel Põhja-Eesti saarel. Kasipeal päris hästi märgatav – sinakashallid laigud.

Minu mees suvitamas, et lehmad saaksid talvituda

Mis on linnukesel muret....

- Turistid ja suvitajad ja lehmad.
- Mida või keda me kaitseme, kelle eest?
- Juurdepääsuteed koplitele.
- Bürokratia.
- Igal ametnikul oma nägemus.
- Riigimaa rendihinnad.
- Kohalik toit? – mitte meie jaoks.
- Tööjõud. Vananev ühiskond. Ласкаво просимо, українці!
- Aeglane käive, hooajaline sissetulek. Suur sõltuvus toetustest.

Aga ikka parem kui....

Mitte ainult sõnnikuhais ja kasvuhoonegaasid

- Lehmad söövad mitmete lindude jaoks elupaiga sobivalt madalmuruseks. Nad söövad ka pilliroogu vee piiri ja trambivad seda, mis loob lindudele pesitsemiseks sobiliku keskkonna.
- Lehmäsõnnikus arenevad putukad, kes on lindudele toiduks.
- Madalas rohus on vähem puuke.
- Maaomanikud saavad renditulu.
- Hooldatud karjamaad, niidetud põllud ja kaunis koduümbrus.
- Maastiku ilu, avarduvad vaated, väärtus tursimipiirkonnas.
- Sõilib või taastub liigiline mitmekesisus, pärandkooslused.
- Ilusad punased lehmad rohelisel karjamaal.
- Vahel saab head vorsti või veiseliha.

Tänan! Helge tulevik tuleb niikuinii!

